

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19Co/358/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114216171
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8114216171.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlata Simkovej a členiek senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Moniky Juskovej v právnej veci žalobcu: D. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. N. XXXX/X, XXX XX W., št. občan B., právne zast. JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom Sov. hrdinov 163/66, Svidník, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, Bratislava, o zrušenie rozhodcovského rozsudku a určení neprijateľnosti zmluvných podmienok, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 29C/225/2014-103 zo dňa 10.06.2015 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v napadnutej časti, t. j. vo výroku o určení neplatnosti zmluvných podmienok v bodoch 8.4. a 8.1. Dohody.

Z r u š u j e rozsudok vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh na odklad vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku vydaného Slovenským arbitrárnym súdom zn. 82/03/14 z 01.04.2014 a zrušil uvedený rozhodcovský rozsudok. Zároveň určil, že zmluvná podmienka v bode 8.4. zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.06.2012 uzavretej medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom v znení:

„Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti úveru, je splatná dňom uzavretia tejto Dohody o poskytnutí služby. Veriteľ a dlžník sa dohodli na započítaní vzajomných pohľadávok a to pohľadávky dlžníka voči veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky úveru podľa článku 2.3 zmluvných dojednaní žiadosti/zmluvy oproti pohľadávke veriteľa voči dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods. 8.1. písm. a) tejto dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty) a to ku dňu poskytnutia úveru dlžníkovi podľa článku 2.3. zmluvných dojednaní žiadosti/zmluvy. Odplata za poskytnutie odkladu splatnosti splátok revolvingu je splatná dňom poskytnutia revolvingu dlžníkom. Veriteľ a dlžník sa dohodli na započítaní vzajomných pohľadávok a to pohľadávky dlžníka voči veriteľovi na poskytnutie schválenej výšky revolvingu podľa článku 4.1 zmluvných dojednaní žiadosti/zmluvy oproti pohľadávke veriteľa voči dlžníkovi na zaplatenie odplaty podľa ods. 8.1. písm. b) tejto dohody o poskytnutí služby (resp. zníženej výšky odplaty) a to ku dňu uskutočnenia revolvingu podľa článku 4.3. zmluvných dojednaní žiadosti zmluvy. Rozdiel bude uhradený na účet dlžníka uvedený v čl. 2 žiadosti/zmluvy.“, je neplatná.

Ďalej napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa určil, že zmluvná podmienka v bode 8.1. zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.06.2012 uzavretej medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom v znení:

„Predmetom tejto dohody o poskytnutí služby je záväzok veriteľa poskytnúť dlžníkovi na jeho žiadosť a po splnení nižšie uvedených podmienok službu spočívajúcu v možnosti odkladu, maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru, resp. revolvingu poskytnutého na základe žiadosti/zmluvy, uzavretej medzi veriteľom a dlžníkom (ďalej ako úver/revolving) a záväzok dlžníka zaplatiť veriteľovi odplatu a) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru vo výške 215,75- Eur a b) za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok revolvingu vo výške 112,08-Eur v prípade, ak bude dlžníkovi revolving poskytnutý.“, je neplatná.

Žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 624,82- €, na účet právneho zástupcu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. § 53 ods. 1 až 3, ods. 4 písm. z/ 5, § 544 Občianskeho zákonníka, §§ 3, 4, 40 zák. č. 244/2002 Z.z., účinného k 01.04.2014, § 153 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku.

Konštatoval, že predmetom žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku sp. zn. 82/03/14 z 01.04.2014 je vysloviť neprijateľnosť zmluvných podmienok uvedených v bode 8.1. a 8.4. zmluvy o revolvingovom úvere.

Súd prvého stupňa uviedol, že v zmysle ust. § 53 ods. 1 až 3 za individuálne dojednané zmluvné ustanovenie sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ, možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol akokoľvek do jej textu zasiahnuť. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

Za dôvodný považoval návrh v časti zrušenia rozhodcovského rozsudku.

Na základe výsledkov vykonaného dokazovania súd prvého stupňa dospel k jednoznačnému záveru aj o tom, že zmluvné podmienky uvedené v bode 8.1. a 8.4. zmluvy o revolvingovom úvere sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami v zmysle ust. § 53 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka. Neprijateľnosť uvedenej zmluvnej podmienky vyhodnotil súd nielen v samotnom predmete tohto dojednania v jeho cene, ale aj v okolnostiach uplatňovania tohto ustanovenia.

Z výpovede Moniky Molitorisovej pôsobiacej vo funkcii finančného agenta u žalovaného nesporne vyplynulo, že uvedená podmienka sa uplatní aj v prípade, ak spotrebiteľ počas trvania zmluvného vzťahu uvedenú službu nevyužije, pričom žalovanému pri nevyužití uvedenej služby nevzniká povinnosť takto zaplatený poplatok spotrebiteľovi vrátiť.

Prvostupňový súd dospel k tomu, že celá konštrukcia služby odkladu splátok a odplaty za ňu tak, ako je uvedený v bode 8 zmluvy je neprijateľná, výrazne zhoršujúca postavenie spotrebiteľa a preto ako neprijateľná je v zmysle ustanovenia § 53 ods. 5 OZ neplatná. Tento záver zodpovedá skutočnosťou, že podľa dojednaní si žalovaný ako veriteľ odplatu vyúčtúvava v čase uzatvorenia zmluvy bez ohľadu na to, či žalobca ako dlžník bude mať o takúto službu záujem alebo nie, resp. či mu bude poskytnutá ale nie a na jej poskytnutie nemá žalobca ako dlžník podľa dojednaní právny nárok, pričom odmena ako taká je neprimerane vysoká, keďže obsahuje sumu troch splátok úveru, ktoré môžu byť odložené.

Uvedená zmluvná podmienka môže reálne viesť k tomu, že spotrebiteľ poskytne dodávateľovi plnenie bez reálneho protiplnenia, čím spôsobuje značnú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom, ktorá nie je vyrovnaná žiadnym benefitom pre spotrebiteľa, preto súd žalobnému návrhu v uvedenej časti vyhovel.

Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvého stupňa podľa ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku a úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia, za 6 úkonov právnej pomoci 1 cestovné + sstrata času + 20 % DPH, spolu vo výške 624,82 eur.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa, v časti výrokov o určenia neprijateľných zmluvných podmienok a vo výroku o trovách konania podal žalovaný odvolanie v zákonom stanovenej lehote, ktorým žiadal o zrušenie rozsudku v napadnutom rozsahu a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil aj náhradu trov odvolacieho konania.

V odvolaní namietal, rozpor so zákonom pokiaľ ide o zákonnosť dôvodov rozhodnutia a prípustnosť takého rozhodnutia v konaní o žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Súd návrh v časti o určenie neprijateľnosti mal buď zamietnuť, alebo vylúčiť na samostatne konanie. Napádal nepreskúmateľnosť záverov, v zmysle ktorých majú byť súdom označené časti Dohody o poskytnutí služby neplatné pre neprijateľnosť. Chýbajú preukázané skutočnosti vo vzťahu k označeným ustanoveniam dohody o poskytnutí služby, právne posúdenie zo strany súdu a spôsob, akým sa súd vypořiadal s vyjadrením žalovného. Závery súdu ohľadne určenia neprijateľnej podmienky vychádzajú z posudzovania ekonomickej stránky resp. dôsledkov uzavretia danej dohody o poskytnutí služby pre prípad, kedy spotrebiteľ svoje právo podľa dohody o poskytnutí služby nevyužije. Z rozsudku nevyplýva zdôvodnenie, ako skutočnosť, že niekto nevyužije svoje oprávnenie, zhoršuje jeho pozíciu. Výkon oprávnenia predsa druhá strana nemôže žiadnym spôsobom vynucovať. Skutočnosť, že Dohoda o poskytnutí služby je na tej istej listine, ako samotná zmluva o revolvingovom úvere neznamena v zmysle právnej úpravy automatický záver, že nejde o individuálne dohodnutý a uzavretý právny úkon. Z rozsudku nevyplýva, ako súd zistil a či vôbec posudzoval povahu ním označenej podmienky ako individuálnej alebo nie. Dohoda o poskytnutí služby je samostatným úkonom, a jej vznik nie je podmienkou vzniku zmluvy o úvere a teda má právnu povahu individuálneho dojednania. V prípade žalobcu bolo uzavretie dohody slobodné a dobrovoľné, vedel o jej význame, právach a povinnostiach z nej vyplývajúcich, ktoré aj využil. Z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že dohodu musel uzavrieť. Súd bez akéhokoľvek skutkového a právneho záveru v rozhodnutí uvádza, že protiplnením je odklad splatnosti a teda keď nedôjde k jeho poskytnutiu, tak sa zhoršuje postavenie spotrebiteľa. Žiadny predajca (dodávateľ) nemá možnosť ovplyvniť rozhodnutie spotrebiteľa, či zakúpenú službu využije alebo nie.

Žalovaný ďalej napádal rozhodnutie o priznaní nároku na náhradu trov právneho zastúpenia. Namietal, že vzdialenosť medzi sídlom súdu a sídlom právneho zástupcu je 54 km, čo znamená, že pri účasti na jednom pojednávaní ide spolu o 108 km. Súd bez zdôvodnenia vychádzal zo vzdialenosti 2x 60 km, čo odporuje reálnemu stavu. Žalovaný napádal rozsudok aj z dôvodu, nesprávneho vyčíslenia celkovej náhrady. Jednotlivé položky uvádzané súdom nedávajú súčet zodpovedajúci priznanej náhrade.

Na základe uvedeného žalovaný žiadal, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaný si zároveň uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania celkom vo výške 87,52- Eur.

K odvolaniu žalovaného sa žalobca nevyjadril.

Krajský súd v Prešove ako odvolací súd v rámci svojich kompetencií vyplývajúcich mu z ustanovenia § 10 ods. 1 O.s.p. preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ustanovení § 212 O.s.p. vo veci nenariadil odvolacie pojednávanie, čo je v súlade s ustanovením § 214 ods. 1, 2 O.s.p. s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu dňa 04.04.2016 a zistil, že odvolanie žalovaného, okrem výroku o trovách konania, nie je dôvodné.

Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné (§ 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy).

Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak

tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané (§ 53 ods. 2, 3 Občianskeho zákonníka).

Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné (§ 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka).

Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší (§ 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka).

Spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi (§ 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z.).

Spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania, veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti (§ 2 ods. 1. písm. a) a b) zákona o spotrebiteľských úveroch).

Každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách (s odkazom na § 52 až 54 Občianskeho zákonníka). Proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav. Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi (§ 3 ods. 3 a ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa).

Súd môže v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, aj bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dojednané v spotrebiteľskej zmluve (§ 153 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Vo vzťahu k III. a IV. výroku napadnutého rozsudku, ktorým súd prvého stupňa vyslovil, že zmluvné podmienky v bode 8.4. a 8.1. zmluvy o revolvingovom úvere č. 830045274 zo dňa 26.06.2012 uzavretej medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom v znení uvedenom v predmetnom výroku, sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami, odvolací súd konštatuje, že pokiaľ ide o tieto výroky, súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania dospel k správny skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Na týchto správnych skutkových zisteniach a posúdení sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania. Odvolací súd sa plne stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, ako aj s dôvodmi tam uvedenými v zmysle § 219 a k odvolacím námietkam žalovaného len na doplnenie konštatuje:

Súd prvého stupňa na základe dokazovania vykonaného oboznámením sa so žalobou a s jej prílohami, t. j. so zmluvou o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXX zo dňa 26.06.2012, výpoveďou žalobcu, výpoveďou svedkyne V. V. správne zistil skutkový stav veci. V súvislosti s tým správne konštatoval, že v danom prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu, k čomu odvolací súd len na doplnenie konštatuje, že zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania spĺňa všetky podmienky, ktoré zmluvu určujú ako spotrebiteľskú, a ktorá skutočnosť nebola medzi účastníkmi konania ani sporná. Preto je potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka účinného v čase uzavretia zmluvy.

Zmluva o úvere, aj zmluva o spotrebiteľskom úvere, sa zaraďujú medzi konsenzuálne kontrakty, a teda nároky (práva a povinnosti) účastníkov právneho úkonu vznikajú uzavretím zmluvy. Preto všetky práva a povinnosti musia byť jasne a zreteľne stanovené pri vzniku zmluvy, teda okamihom jej uzavretia.

Žalobca v žalobe okrem iného uviedol, že pre úver sa rozhodol z dôvodu, že sa ocitol vo finančnej tiesni a na základe jeho žiadosti mu bola schválená výška úveru (úverový limit) 1.500,- Eur s ročnou úrokovou sadzbou 70,00 % p. a.

Ku konštatovaniu súdu prvého stupňa, že v danom prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral žalovaný ako dodávateľ a žalobca ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah obchodných podmienok bol daný žalovaným bez možnosti žalobcu privodiť akúkoľvek zmenu a že dohoda o poskytnutí služby je zakomponovaná do typového formulára zmluvy o revolvingovom úvere a žalobca nemal možnosť podpísať formulár bez toho, aby sa na neho vzťahovalo predmetné ustanovenie typovej zmluvy, odvolací súd konštatuje, že takýto záver prvostupňového súdu je správny.

Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že zmluvné podmienky uvedené v bode 8.1. a 8.4. zmluvy o revolvingovom úvere sú neprijateľnými podmienkami.

Žalobcovi bol schválený úver vo výške 1.500,- Eur, avšak reálne mu bolo poskytnutých len 1.248,25-Eur, po odpočítaní odmeny za odklad splátok vo výške 215,75- €.

Tak, ako to žalobca tvrdil v priebehu konania a žalovaný tvrdenie žalobcu ani nepoprel, žalovaný si ponechal pri vyplatení sumy úveru žalobcovi odplatu vo výške 215,75- Eur za službu v zmysle čl. 8 ods. 8.1. písm. a) a ods. 8.4. Dohody o poskytnutí služby.

Touto službou žalovaný nanútil žalobcovi možnosť odkladu troch splátok úveru za podmienok uvedených v predmetných bodoch zmluvy.

Z uvedeného vyplýva, že žalovaný si odplatu vyúčtoval už v čase uzavretia zmluvy bez ohľadu na to, či žalobca bude mať o takúto „službu“ záujem alebo nie, ktorá sa stala splatná už okamihom uzavretia Dohody.

Zmluvné dojednanie, ktoré oprávňuje žalovaného na takúto neprimerane vysokú zmluvnú odmenu, resp. odplatu za poskytnutie služby, ktorá reálne ani nemusela byť poskytnutá, splatnosť tejto odplaty ihneď pri poskytnutí úveru a jednostranné započítanie tejto odplaty s pohľadávkou dlžníka na vyplatenie schválených úverových prostriedkov, považuje odvolací súd za neprijateľnú zmluvnú podmienku, a teda neplatnú i v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Ide o zmluvnú podmienku, ktorá je výrazne v neprospech žalobcu ako spotrebiteľa.

Súd prvého stupňa zároveň správne konštatoval, že ide o neprimerane vysokú odmenu, keďže pri mesačnej splátke úveru (bod 5. zmluvy) vo výške 80,37- Eur takmer dosahuje sumu troch splátok, ktoré môžu byť odložené. Žalovaný nemal právo na takúto odplatu, a preto aj neoprávnene takúto svoju neexistujúcu pohľadávku započítal na pohľadávku žalobcu na poskytnutie úverovej sumy.

V odvolaní žalovaného dominujú výhrady, že súd prvého stupňa sa nezaoberal otázkou samostatného uzatvárania dohody, že v danom prípade došlo žalobcom k samostatnému podpisu dohody a že jej neuzavretie nie je podmienkou vzniku zmluvy.

K uvedeným výhradám žalovaného odvolací súd konštatuje, že samotný podpis dohody nemožno považovať za splnenie podmienky preukázania individuálne dojednanej zmluvnej podmienky tak, ako to tvrdí žalovaný. Dohoda je nepochybne súčasťou formulárovej zmluvy, čo samo o sebe indikuje nie jej individuálne dojednanie.

Odvolací súd k tomuto dopĺňa, že Občiansky zákonník indikatívne vypočítava neprijateľné zmluvné podmienky. To znamená, že súdu nebráni žiadna prekážka, aby vyvodil dôsledky zo zmluvného dojednania v štandardnej formulárovej zmluve, ak spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa podľa § 53 ods. 1

Občianskeho zákonníka (tzv. generálna klauzula). O tom, že neprijateľné podmienky sú v rozpore okrem iného aj s dobrými mravmi, by nemali byť žiadne pochybnosti (arg. slovo „hrubá nerovnováha“). Žalobca ako spotrebiteľ a ako slabšia strana sporu nemal možnosť participovať na vytvorení formulárovej zmluvy a nepochybne je z hľadiska informovanosti a vyjednávacej pozície slabšou stranou (čl. 25 MOSTAZA CLARO).

V Zmluve o revolvingovom úvere v čl. 8 je upravená „Dohoda o poskytnutí služby“. Už len jej samotné zakotvenie v rámci formulárovej zmluvy nevyvoláva žiadne pochybnosti o tom, že nejde zo strany spotrebiteľa a osobitne vyjednanú zmluvnú podmienku a v prospech takéhoto záveru svedčí aj argument žalobcu, že podpis tejto dohody vyžaduje díler.

Žalobca ako spotrebiteľ finančnej služby prijal v rámci zmluvných podmienok aj dohodu o poskytnutí služby odkladu splátok a odvolací súd nezdieľa názor žalovaného, že žalobca proti tomuto dojednaniu nenamietal a vlastne len na ňom záležalo, či daná dohoda vznikne. Práve štandardné formulárové zmluvy sú typické tým, že buď spotrebiteľ prijme službu alebo neprijme. Prijatím sa pri štandardných formulárových zmluvách rozumie stav, že sa služba prijíma tak, ako ju to uviedol žalobca vo vyjadrení k odvolaniu, teda že zmluvu pripravuje výsostne žalovaný ako veriteľ sám. Žalovaný nepreukázal, že by išlo v danom prípade o zmluvnú podmienku, ktorú si vymienil žalobca, resp. že žalobca mal možnosť výberu, či predmetnú dohodu podpíše, alebo nepodpíše.

Vo vzťahu k ďalším odvolacím námietkam žalovaného odvolací súd konštatuje správny záver prvostupňového súdu, že uvedenou odplatom dodávateľ spotrebiteľovi neposkytol službu, iba hypotetickú možnosť požiadať o odklad splátok. Žalobca uhradil poplatok (odplatu) bez ohľadu na to, či túto hypotetickú možnosť, už aj vzhľadom na podmienky, ktoré žalovaný stanovil pre možnosť odkladu splatnosti splátok, ako to namietal žalobca, dlžník využije, alebo nevyžije. Nepochybne odplata za poskytnutie služby spočívajúcej v možnosti odkladu splatnosti splátok úveru v bode 8.1. zmluvy o spotrebiteľskom úvere predstavuje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nebolo dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa.

Žalovaný ani v odvolacom konaní neunesol dôkazné bremeno vo vzťahu k svojmu tvrdeniu, že službu, za ktorú žiadal odplatu, si vymienil žalobca, mala slúžiť žalobcovi a bola vlastne vo sfére jeho záujmu. Z vyjadrenia žalobcu nepochybne vyplýva, že je otáznе, aké myšlienkové pochody by viedli žalobcu k dobrovoľnému uzavretiu takejto dohody, ak by vedel, že na odklad splátok nemusí mať právny nárok, ale zaplatiť si za túto službu musí. Aj argument žalobcu, že jeho zámerom nebolo ísť do zmluvného vzťahu so žalovaným kvôli dohode o poskytnutí predmetnej služby svedčí v prospech záveru, že žalobca, ak chcel získať úver, vzhľadom na vyššie uvedené musel prijať aj zmluvnú podmienku, ktorá je predmetom tohto konania.

Na základe uvedeného odvolací súd konštatuje, že žalovaný neuviedol v odvolaní takú relevantnú okolnosť, ktorá by bola spôsobilá prívodiť zmenu alebo zrušenie rozsudku vo výroku, ktorým súd prvého stupňa určil, že zmluvné podmienky v bodoch 8.1. a 8.4. zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.06.2012 uzavretej medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom v znení uvedenom v tomto výroku, sú neprijateľnými zmluvnými podmienkami.

K odvolacej námietke žalovaného, že zo žiadneho ustanovenia regulujúceho spotrebiteľské vzťahy a ani z napadnutého rozsudku nevyplýva, kedy spotrebiteľ by nemohol za zakúpenú službu platiť vopred, odvolací súd konštatuje, že táto odvolacia námietka je irelevantná vzhľadom k odôvodnenému záveru, že zo strany žalobcu nešlo o zakúpenú službu, ale išlo o službu neprijateľne vymienenú žalovaným bez možnosti žalobcu rozhodnúť sa, či bude na takejto dohode participovať, alebo nie.

Preto odvolací súd rozsudok v týchto napadnutých výrokoch podľa ustanovenia § 219 Občianskeho súdneho poriadku ako vecne správne potvrdil.

Keďže odvolanie žalovaného nebolo podané voči výrokom, ktorým súd prvého stupňa zamietol návrh na odklad vykonateľnosti konkrétneho rozhodcovského rozsudku, ani výrok, ktorým tento rozhodcovský rozsudok zrušil, tieto výroky v zmysle § 206 ods. 2 O.s.p. nadobudli právoplatnosť.

Odvolanie žalovaného vo vzťahu k výroku o trovách konania, a to čo sa týka rozhodnutia o priznaní nároku na náhradu trov právneho zastúpenia z dôvodu, že vzdialenosť medzi sídlom súdu a sídlom právneho zástupcu je 54 km, čo znamená, že pri účasti na jednom pojednávaní ide spolu o 108 km a súd prvého stupňa bez zdôvodnenia vychádzal zo vzdialenosti 2x 60 km, čo odporuje reálnemu stavu posúdil odvolací súd ako dôvodné.

Odvolací súd pri výpočte náhrad trov právneho zastúpenia pozostávajúce z cestovných náhrad vychádzal zo vzdialenosti medzi sídlom právneho zástupcu žalovaného a sídlom súdu prvého stupňa, ktorá v skutočnosti odporuje reálnemu stavu a prvostupňový súd uviedol väčšiu vzdialenosť, čím priznal cestovnú náhradu vo väčšom rozsahu na akú má právny zástupca žalobcu nárok.

Prvostupňový súd správne na trovy konania aplikoval § 142 ods. 1 O.s.p., nesprávne však priznal ich výšku.

Preto odvolací súd rozsudok v tejto časti podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. h) Občianskeho súdneho poriadku zrušil a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Úlohou súdu prvého stupňa bude v ďalšom konaní opätovne rozhodnúť o trovách konania, náležite prehodnotiť a trovy právneho zastúpenia správne vyčíslieť. Pri vyčíslení cestovných náhrad vychádzať zo skutočnej vzdialenosti medzi sídlom právneho zástupcu žalobcu a sídlom súdu prvého stupňa, svoje nové rozhodnutie riadne odôvodniť tak, aby zodpovedalo ust. § 157 ods. 2 O.s.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.